

A cselekvő szeretet dicsérete

Hetvenöt éves a Ferences Szegénygondozó Nővérek rendje

A régi Magyarország városainak, falvainak képéhez hozzátartoztak a koldusok. A polgárok, gazdák többsége jószívű volt, s megszánta a rászorulókat egy-egy szelet kenyérrrel, tányér levestel. A települések irányítói azonban már korántsem voltak ilyen irgalmasok. Sok helyütt szegényházba, koldusotthonba küldték a szerencsétleneket. Az ottani rossz ellátást, a gyakran rideg, megalázó elbánást a legtöbben csak nehezen viselték el, de mivel más lehetőségük nem volt, kénytelenek voltak beletörődni halálukig tartó bezártságukba. Ám náluk is rosszabbul jártak azok a koldusok, akik nem fértek el a mindig szűkös szegényházakba: őket a városok vezetése zsandárral, később csendőrral vagy rendőrrel igyekezett a kéregetésben megakadályozni.

Nem volt ez másképpen a hetvenöt évvel ezelőtti Egerben sem. Az érseki székhely katolikus lakossága régóta szégyenkezett a koldusok méltatlan állapota miatt. Az is tudott volt, hogy sokan közülük öregségükre lettek földönfutókká, de mivel szégyellték a kéregetést, éheztek, nyomorogtak. Hivatalos segítő intézkedés mégsem történt, egészen addig, míg 1927-ben *Oslay Oszvald*, a ferencesek kolostorának házfőnöke és *Trák Géza* polgármester cselekvésre nem szánta magát.

Az általuk megalapított és később Egri Normán nevezett szegénygondozási rendszer egyszerre épített a társadalomra, az egyházra és a városra. A polgárok immár nem a koldusoknak adták át az alamizsnát, hanem gyűjtő

hölgyeknek, akik a város legelőkelőbb családjaiból önként vállalták ezt a feladatot. Az így befolyt pénz kezelését, a rászorulókat nyilvántartását a városi tisztviselők végezték.

A munka java egy maroknyi, önfeláldozó fiatal nőnek jutott. *Páhók Mária Franciska* és *Kroumann Mária Franciska* négy társukkal a Szent Ferenc-i szegénység szellemét követve fáradhatatlanul járták a várost. Felkutatták a szegényeket, főleg munkaképtelen, beteg, öreg embereket, családokat. Nem vitték őket a szegényházba, hanem otthonukban vagy kisebb lakásokat bérelve gondozták őket: főztek, mostak, takarítottak rájuk, s ha kellett, ápolták is a magatehetetleneket. Aki viszont többé-kevésbé munkabíró volt, arra ház körüli feladatokat bízta.

A szegényekkel foglalkozók lelkesedését és elszántságát látva, *Oslay Oszvald* 1927 szeptemberében Ferences Szegénygondozó Rend néven közösséggé szervezte őket. Az új szerzetesrend hamarosan gyors növekedésnek indult. Minden évben számos lány kérte fölvetelét az időközben a Nógrád megyében, az Ipoly partján fekvő Ludányba áthelyezett központi házba.

Az Egri Norma 1927 után számos helyen honosodott meg, sőt, 1936-ban az akkori belügyminiszter kötelezővé is tette bevezetését. Protestáns városokban a gondozást diakonisszákra bízta, a katolikus lakosságú településeken azonban a ferences szegénygondozó nővéreket igyekeztek letelepíteni, mert szakér-

telmük és főleg áldozatos lelkiségük miatt általános bizalomnak örvendtek.

A második világháború szinte teljesen tönkretette az Egerből indult szegénygondozási rendszert. Az emberek többsége nyomorgott, nem lett adományokra. Sokan az ápoltak közül a háború áldozatai lettek: legtöbben egyszerűen éhen haltak. A nővérek azonban úrrá tudtak lenni a nehézségen, és néhány nappal a fegyverek elhullatása után már felkutatták az életben maradt rászorulókat. A virágzásnak a szerzetesrendek 1950-es felszámolása vetett véget. Az ekkor már háromszáznál is több rendtag közül azonban sokan megmaradtak az eredeti hivatásuknál, és szociális otthonokban, egészségügyi intézményekben folytatták áldozatos munkájukat.

A szétszórás éveit a nővérek Ausztriában és idehaza vészelték át. Még a rendszerváltozás előtt néhány fiatal jelentkezett, akik titokban tettek fogadalmat. Jelenleg a rendnek 36 tagja van, akik közül tíz munkaképes. Ők két idősek otthonában (Szécsényben és Nagyvenyimben) szolgálják az ottlakókat, valamint Siófokon végeznek szegénygondozást. Az anyagú Esztergomban van (Kossuth u. 50., tel.: 06-33-311-977). Itt lakik a rend mostani vezetője: Várnai M Klára nővér és itt van a novíciátus is. A fiatalok szerzetes teológiát tanulnak és szociális gondozói képzésben részesültek. A Ferences Szegénygondozó Nővérek rendje szívesen fogad új jelentkezőket.

Hámori Péter